



LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50



DE DIJOUS A DIJOUS

TANT hi va 'l rey com el papa...
També al últim Lleó XIII se 'n hi ha anat, sense que de res li hajin servit els numerosos credos y ave marías que pel seu restabliment s' han resat en totas las iglesias del món catòlich.
Modelo de terquetat, d' una terquetat que no sé si ha fet més mal que bé a la causa que representava, el vell papa ha mort en el sumptuós palau ahont al ser elegit va recloure's voluntariament.
Vicari de Cristo, infalible y dotat de la llum divina, ha tancat els ulls desvariejant y sense saber qui serà el seu successor.
De manera que nosaltres, sense ser infalibles ni papas, ara com ara sabem tant com ell.

El seu successor... ¿Qui serà? ¿Serà un intransigent? ¿Serà un tio, avispat y dúctil, que acceptant els fets consumats, porti l' Iglesia per camins diferents dels que avuy ha recorregut?
Poch ha de tardar en resoldres l' incògnita: els cardenals van reunintse a Roma per aquest objecte, y en las sevas mans está el pandero.
El pandero y potser la sort de l' Iglesia catòlica.
Perque, ó molt ens equivoquem ó del tacto del próxim Cónclave depén que la religió romana duri un quant temps més ó se 'n vaji a rodar a marxas dobles.

Y de la retirada de 'n Silvela ¿qué me 'n diñhen? Per molta gent, la seva cayguda sembla inexplicable, y no obstant, es lo més natural y senzill que demanarse pot.
Don Francisco tenía vivíssimas ganas de passar l' estiu tranquilament y sense amohinos; en Villaverde 's moria de ganas de ser primer ministre.
En aquesta situació ¿qué més bonich que combinar la cosa de manera que tothom realisés els seus desitjos?
—Jo dimitiré—va dir en Silvela a don Raimundo:—tú ocuparás la meva vacant durant aquests mesos de calor; pel octubre promourém un' altra crisis, jo tornaré al candelero, tú haurás satisfet l' ambició de tota la vida, y tutti contenti.
¿Es aquesta la explicació de la crisis? ¿Sí ó no? ¿No? Donchs qui 'n sápiu un' altra, que surti.

Entretant, y procedint habilíssimament, baix el seu punt de vista, el primer acte del nou Govern ha sigut suspendre las sessions de las Cortes.
Es natural. Fill idem de la crisis més bufa que registra la historia contemporánea ¿qué havia de fer el pobre Govern?
Lo que ha fet: evitar tot tracte y tot contacte ab els que podían demanarli explicacions y la cédula.
L' adagi ja ho diu: «En boca tancada no hi entran moscas.
Ni en Congressos suspesos Salmerons.

PIF-PAF



¡AVANT SEMPRE!



VOLDRIAM reproduhir el notabilíssim discurs pronunciat per en Salmerón al discutirse 'l mensatge de la Corona: voldriam donarlo íntegrament, y ho faríam si disposéssim de major espay y no tinguéssim en consideració que no hi haurá un sol reputa, que no s' haja sadollat en las sevas ideas valentas y sobre tot en las sevas energías salvadoras.
Perque 'l discurs del home notable que tan dignament exerceix la jefatura del partit republicà únich, es per tots quants aspirém al plantejament del govern del poble pel poble un vigorós toch de somatén; que 'ns crida a la defensa de la patria, y un toch de morts per las institucions caducas que l' han portada al abisme de la ruina y la vergonya. Mentres a nosaltres y a tots els patriotas sincers que voldriam un' Espanya nova 'ns alenta y reconforta, a las pandillas monárquicas las ompla de sobresalt y de pánich. Comensan a veure la fi del seu ignominios domini.
Salmerón ha cridat a residencia als poders públics causants de la desgracia de la nació. La seva empena acusadora no s' ha detingut davant de res, ni de las gradas del trono. Els monárquics airats l' interrompián; la campaneta presidencial volia ofegar la seva veu, recordantli que 'ls monárquics han fet las institucions tant com inviolables, irresponsables, ab la sola y única idea de posarse a cubert darrera d' ellas. Y en Salmerón, parlant en nom del poble, que ha donat a la minoria republicana l' única representació legítima y indiscutible dintre del Parlament, passava per damunt de tot y 'ls anava a sorprendre darrera

del amagatall, sembrant entre ells el desconcert y la derrota.

—Hi ha institucions altíssimas y intangibles que per tothom deñhen ser tractadas ab respecte!—cridava 'l president.

—Jo—responia 'l ilustre repúblic—tinch dret com a representant del país y com a ciutadà a tractar de la institució monárquica.

—L' alta representació del Estat está sancionada per la Constitució—deya aquell.

—Sigué sancionada pel cop de Sagunto!—replicava en Salmerón.

Y ferm en el seu dret anava presentant l' antagonisme evident entre l' Estat y la Nació, obra dels governs de la restauració, y posava de relleu que mentres l' Estat se troba en ruina, alentan en la Nació formidables corrents regeneradoras, y presentava als governs de la monarquia, aislats del mon enter sense altres aliats que l' imperi austriach y 'l Vaticà; y feya veure, com ab son afany de salvar a la monarquia, no havían vacilat en unir a una princesa de la familia reynant ab un capítost carlista, que «jamay—afegia—reynará a Espanya, succeheixi lo que succeheixi.»

A l' aliansa del altar y 'l trono—segons demostrava en Salmerón—ha degut Espanya la perduda de las colonias, després del envio de 200 mil soldats a Cuba, com a mercancia favorable a la Companyia Transatlántica, y tot per entregarlos al enemich, sense deixarlos lluytar.

En un telegrama oficial del govern americà que fou publicat en un periódich de la Habana, s' ordena al general de las forsas yankees que simuli un atach sobre Santiago, qual plassa 's rendirà per estar aixís con-

vingut ab el govern de Madrid. De manera que las colonias se perderen pera salvar la dinastia. De aquesta vergonya, aixís com de las conseqüencias que 's derivan del ignominios Tractat de París, cal exigirne las responsabilitats degudas: així ho exigeix, quan no altra cosa, l' honor del exércit.

Veji, ab aixó sols l' exércit, si li convé interessarse per la causa nacional de la República.

En Maura ha dit que governats y gobernants no 's coneixen més que per odiarse: en Silvela qu' Espanya era una nació sense pols: l' Imparcial, periódich monárquich, ha reconegut que per tot arreu, hont sigui lliure l' emissió del sufragi, triomfaren els republicans en las dítimas eleccions. Tot aixó 'ns dona dret a dir que 'ls monárquics 'sols han pogut guanyar mercés a determinats procediments, constituint en sa conseqüencia no un Parlament de la Nació, sino un Parlament del Rey y del Govern. Y es tant lo que influheix la Corona en la vida política, que 'ls mateixos liberals están esperant qu' ella nombri al nou jefe del partit.

Ab aixó y ab els procediments bárbaros y salvatjes de la política del mauser, l' única que saben practicar els monárquics, donan la rahó als que afirman que l' Africa comensa en els Pirineus.

Aquestas acusacions llansadas ab gran virilitat per l' insigne repúblic queyan com gotas de plom derritit, sobre 'l cap de las oligarquias monárquicas.

A la porta del cel



—Ho sento molt, pero no 't puch admetre de cap manera: m' esparverarías las criaturas.

sa, m' sembla que s' tallarà de mala manera. D' allà hont no n' hi ha...

GONZÁLEZ BESADA

Es un Villaverde petit, tossut com ell, ambiciós com ell i especialista, com ell, en el ram de fer esquitxar la mosca al pròxim. D' aquí vé que D. Raimundo, íntim amic seu i protector, l' hagi nomenat ministre d' Hisenda.

Al oferirli la cartera sembla que n' Villaverde va dir-li:

—Besada, conto ab vosté. El govern necessitará diners i vosté serà l' encarregat de buscarlos. ¿Puch refiar-me'n?—

Y en Besada, que á truco de ser ministre li hauria fins promés la Lluna, el Sol i Saturno ab el seu anell, va jurarli molt formalment que sí, dihentli qu' estés tranquil, que á la nova situació no han de faltarli quartos.

Será curiós veure d' ahont els treuré.

A no ser que vaji á escorcollar á n' en Girona...

COBIAN

Un altre dels nous, del grupo dels ayguaders, vulgo gallegos.

Com qu' en sa vida s' ha embarcat i per ell lo mateix es una verga ó un mastelero que un patillo per las dents, en Villaverde, ab l' ull clínic que l' distingueix, l' ha fet ministre de Marina.

Dirán que aixó no té res de particular, que allà ahont n' ha sigut en Sánchez Toca ja pot serne tothom...

S' equivoquen: en Sánchez Toca, á falta de coneixements tècnics i pràctica marina, tenia nás, y aixó, en molts cassos, val mes que la ciencia continguda en cent llibres.

O sinó, preguntínho als gossos perdiguers, que valentse solzament del nas fan tota la feyna.

MARTITEGUI

Ministre de la Guerra, gentil—jole ya!—gentil hombre de Cámara i posehidor de tot' una parada de creus.

¿La seva historia?

Aquí la tenen: curta y sense láminas, pero eloquent hasta allá.

De jove va fer la campanya de Santo Domingo, y Santo Domingo s' va perdre.

Més tart va fer la guerra de Cuba, y Cuba s' va perdre.

Avuy á Madrid el nombran ministre... ¿Qué s' perdará ara?

CONDE DE SAN BERNARDO

Poch podían pensarse ls antepassats del ilustre conde, quan carregats de ferro i malas intencions se n' anavan á las Creuhadas, que ab el temps hi hauria un rebrot seu que arribaria á ser ministre.

¿Y ministre de qué...

El conde de San Bernardo es un agricultor inteligentísim, molt coneixedor dels cultius i de las necessitats de la terra... Té per la punta dels dits tot lo que s' refereix á riegos y abonos... Ha estudiad el problema agrari baix tots els seus aspectes...

Y, naturalment, ¿saben de qué l' han fet ministro?

¿D' Estat!

SANTOS GUZMÁN

Es un dels homes més consegüents que figuren avuy en la política espanyola.

Primer era canovista.

Després va anarse'n ab el duch de Tetuán.

Cansat d' aquest, va arrimarse á n' en Silvela...

—¿Y aixó es un home consegüent?

—Sí, senyors: consegüent en no tenir consecüència.

Recompensa, segurament, d' aquesta hermosa qualitat es la cartera de Gracia y Justicia ab que acaba de ser favoregut el senyor Santos.

Es la millor que podían donarli: Gracia y Justicia.

Justicia potser no li haurá en el nomenament; pero gracia... ¡A carretadas!

GASSET

Conegut á Madrid per en Canalitos, á causa de no treure's en tot el dia els ditxosos canals de la boca.

Ministre d' Agricultura, deu al *Imparcial*, de qual periódich es propietari, tota la seva importancia política.

Va desempenyar ja la cartera un' altra vegada, y es d' esperar que ara farà lo mateix que va fer llavors.

Es á dir, res.

BUGALLAL

«¿Quién es Pedregal?», preguntavan á Madrid l' any 73, i fins enganxavan per las parets papers que ho deyan, quan aquest desconegut polítich fou nomenat ministre.

«¿Quién es Bugallal?» podríam preguntar ara al veure entrar al ministeri d' Instrucción á un senyor que á casa seva l' coneixen.

GARCÍA ALIX

De governador del Banc, *momio* de primera, passa al ministeri de la Governació, lloch de molta feyna i poca paga.

No cal dir si l' home s' resistiria á abandonar la breva...

Pero en Villaverde va assegurarli que s' necessitava l' seu concurs per salvar la patria, y en García Alix, qu' es lo més vanitos que hi ha sota la capa del cel, al sentir que l' *necessitavan* per una cosa tan seria, va mossegar càndidament l' am, y allí l' tenen á Governació, disputantse ab polissóns i delegats, sense salvar res y morintse de fàstich.

Vels'hi aquí, senyors meus, el famós ministeri que diluns va pendre possessió y que si vostés no manan lo contrari, durará... dos ó tres mesos.

O á tot estirar quatre.

De quatre no passa.

FANTÀSTICH

La diada de Sant Jaume, ó l' aniversari del any 35 ó dels frares escarmentats ne surten els avisats



—¿Veyeu, pare Nofre? Sembla que ab un quartellillo de bombers á cada costat, un hom está més tranquil.

MORTUS EST...

EL valent discurs pronunciat en el Congrés per el Jefe del Partit Republicá, ab motiu de la contestació al Missatge, ha fet sortir de cassola als neulas defensors d' un régimen tan desacreditat que ni té esma de taparse las vergonyas. Las veritats sortidas de la boca de n' Salmerón han provocat una tempestat tan violenta de bilis monárquica, que, quant menos per higiene, haurém de pendre la precaució d' arremangarnos els pantalons y de taparnos-el nás.

Un dels que han sofert més l' indignació de l' oratoria republicana ha sigut sens dupte el pobre avi *Brusi*. L' edició del diumenge passat d' aquest vell xacró no s' pot agafar ni ab molls. Las emprén contra els republicans y especialment contra en Salmerón dihent que som uns demagogos y uns jacobins y que no sabem respectar las lleys. ¡Pobre vell astmático! Ab las tevas intemperancias fas mes llástima i produheixes mes fàstich que indignació.

Parlas del respecte á las lleys establertes, quan, desde la restauració no s' ha fet altra cosa que trepitjarlas de tort y de través. Parlas de l' época federal, quan ara, ni sisquera els monárquichs, tenen el pudor de la vergonya.

Y tot perque en Salmerón ha dit lo qu' está en la conciencia de tota l' Espanya progressiva. Tot perque ha deixat al descubert las llagas repugnants qu' están invadint el cos abatut de la pobre Espanya.

Pero els monárquichs de la casta del *Brusi*, quan se ls treuen els drapets al sol, perden la noció de la realitat y desbarran y patalean com energúmenos epilèptichs. La quimera reaccionaria ls tapa ls ulls y ls priva del coneixement. Precissament mentres l' avi *Brusi* llenjava damunt de las sevas plans del diumenge, aquell desfet de bilis que l' ofegava, en Silvela y en Maura, queyan aplastats pel bagatge jesuítich qu' intentavan tirar sobre l' esquema dels espanyols.

¡Pobres bojos! Están tan faltats del us de rahó que volen imposarnos lo que l' natural criteri rebutja, lo que sols pot ser patrimoni d' esperits decayguts y de conciencia migradas.

¡Pobres cegos! No veuen que l' humanitat pugna per emanciparse dels dogmas tenebrosos, y busca la llum de la veritat pura y senzilla.

¡Pobres imbecils! Son tan somía truytas, qu' encare s' fan l' ilusió de que tota la balumba monárquica-clerical está apoyada per l' opinió pública. Y no s' creguin que aquesta barbaritat sols la concebeixi l' pobre inválid del carrer de la Llibreteria. També ho declara en plé Congrés l' insigne Villaverde. Aquest bon senyor, va tenir la poca... látra d' interrompre á n' en Salmerón per fer nos sapiguer que l' opinió pública es... monárquica. Y efectivament, fa dos mesos que Madrid, la mateixa capital de la monarquia, Barcelona, Valencia, Zaragoza, Salamanca, Cádiz, Lleyda, Tarragona, Gijón, es á dir, totes las poblacions mes importants y mes cultas, que cultivan las arts, l' industria y el comer, varen demostrar son amor á la monarquia votant... als republicans.

Y el mateix poble de Madrid, acabadas las sessions del Congrés va reunir-se alrededor de la Cámara popular per tributar una ovació á n' en Salmerón.

De manera que l' opinió pública á que s' refereixen els dinástichs es tan microscópica que no s' distingueix. Es l' opinió pública de Villabrutanda, Villaporquera y demés districtes electorals de que disposan els monárquichs, per omplir de cunillets de guix els banchs de la majoria parlamentaria, gracias á la miseria y á l' igno-

rancia de ciertas regiões castellanas y andalussas, explotadas convenientment pels xanxuteros cacichs

Sí, aquesta es l' opinió pública qu' aguanta á la monarquia y per lo tant l' única missió del partit republicá, es exercir de *comarlengo* y aplicarli l' *murtillasso* final exclamant:

—¡Mortus est...

SLOJURT M.

CAYGUDA MISTERIOSA

Que l' bútxara de n' Silvela, aburrit de batallar contra blancs, *lilas* y rojos, hají volgut plegá l' ram, es cosa que al fi s' explica y á ningú li extranyará; pero vosté, senyor Maura, vosté, l' home espavilat, vosté, que segons indicis té aspiracions á ocupar la mes hermosa cadira que hi ha del rey en avall, ¿com ab tan rara patxorra d' ocilment ha comportat que l' solapat don Raimundo se li interposés al pas obligantlo á torná á casa desarmat y ab el cap baix?

¿Per qué ha caygut, don Antoni?

¿Per qué, de cop envyaint aquells hermosos projectes pels neos tan alabats, á las primeras de cambi, vosté, l' guapo, l' pinxo, el gall, deixa al contrari el camp lliure y s' retira tan callat, sense fer ni una protesta, sense llenrar ni un sol clam, sense sisquera posarse en actitud de llyuytar? ¿Com s' explica aquest misteri? ¿Qué vol d' aquest pas extrany qu' en una sola jornada, en un' hora, en un instant el deixa á vosté á la sombra poch menos que arreconat?

En altas régions el tenen pel polítich mes salau que avuy trepitja l' Espanya: per donya Daixó es un sant, per don Dallonsas un geni, pels parents un cap molt clar, y un temperament á proba de ciclóns y temporals.

Las classes conservadoras, no mes en sentit parlar de n' Maura ja ls cau la baba, y de sobras vosté sab que no li ha mot encomiástich que no li hajin dedicat.

Per la gent que tot ho arregla á crits y á cops de parpal, vosté, ab l' ajuda del mauser,

es l' únic home capás de restablir en questa terra l' ordre, el respecte y la pau.

Al Congrés, massa li consta, basta que vosté alsi l' bras y llensi dos ó tres frasses d' aquellas esculturals, per trastornar la xaveta als seus fidels diputats, que s' reventan aplaudintlo, y que si ja no han probat de portarlo á casa en *hombros*, com se mereix per barbián, es perque saben que pesa ben á prop de dos quintars, y entre ls pares de la patria hi ha mes neulas que titans.

Dintre de la gent d' iglesia, frares, monjas, tonsurats de totes classes y marcas y en un grau molt especial entre la immensa quadrilla dels *lhuisos* ¿qui no sab qu' es vosté el *niño mimado*, el misatjer celestial, el modernísim Messías, el polítich adorat, el que mes bé representa las tendencias clericals?...

Y no obstant y aixó, ¡oh gran Maura! victorios en totes parts, obertas totes las portas, benehit per tots els sants, sense un motiu ostensible abandona als seus companys y desapareix pel foro?...

¿Qué redimontri ha passat? ¿Qui li ha fet arriar velas? ¿Qui l' ha obligat á virar?...

¡Ah! Per mes que vosté vulgui daurar la píldora, dant explicacions capciosas d' aquest *llo* singular, el públich no se la traga ni se la tragará may.

No; aixó no es una derrota, aixó no es un entrebanch; aixó es sols una comedia, qual desenllás se veurá quan els *chelitos* polítichs tornin á comensá l' ball.

Entre tant ¿sab vosté l' poble de quin modo l' ha jutjat el seu acte extraordinari? Aplicantli ab molta sal aquell xiste famosísim que vosté recordarà:

—¿Es jesuít, y s' deixa ab tanta facilitat expulsar del ministeri?...

Algo hi deu anar guanyant.

C. GUMA

LA MORT DE LLEÓ XIII

AL morir Lleó XIII s' ha obert en las velles y humidats parets del temple católich una profunda esquerda, un forat colosal, per hont la mirada humana ha penetrat dintre de la fosca conciencia religiosa.

Y escorcollant aquellas grans y antigas salas del Vaticá, atapahidas de riqueza, ha buscat á Cristo y no hi ha trobat ni la pols de las sevas sandalias.

El semideu, l' infalible, ha mort com moren tots els sers, racantli deixar la terra, agarrat desesperadament al fil de la seva existencia mirant ansios el semblant dels metjes que movían el cap y l' abaixavan davant d' un impossible. ¿Y l' alegría d' anar al cel? ¿Qué s' es fet aquell gran desitj de la gloria eterna atribuit á tots els sants? Aixó s' deixa per quan s' está robust; no més se n' parla quan els pulmóns respiren bé, no are, que la mort li queya á sobre y l' ofegava.

Cap, ni un dels faritzeus, ha esperat el miracle portentós; no han valgut pera res las reliquias ni ls resos; el Pontífice ha torsat el coll y l' Iglesia conta ab un nou esborrach que no s' podria tapar per més Papas que vinguin.

Peccí, l' home santificat, el Pare de la pretinguda religió d' ánima, ha mort posehint la fabulosa miseria de 40 milions de duros; el suposat apóstol de l' idea de Cristo, de la doctrina dels pobres, ha fet l' últim badall, en el pelau més gran y fastuós del món.

Y aixó, en els nostres temps, en que la Rabó obra 'ls ulls de la gent, vol dir que á Roma hi ha un vell teatro qu' aménassa ruina. Sense interrupció, durant vint sigles s' hi vé representant l' ensangrentada tragedia del Mont Calvari, y durant aquest interminable període, els han reblat tant els claus de la creu de Cristo que casi sembla impossible que Jesús se pugui salvar d' una mort segura.

Ha tapat tantas cosas el Galileu; han desfigurat tan sacrílegament la seva grandiosa figura, que s' fá molt difícil refer son verdader carácter. Pero l' mártir y etern regenerador del home, s' aixeca despulat, plé de feridas, clavet en la fusta dels suplicis, damunt mateix de la cúpula del Vaticá, que li ha servit de Calvari desde la mort del paganism, y desde allí, espera l' ennobliment del home.

May del món com are s' ha comprés tant á Jesús, y aquest estudi ens l' han facilitat la Llibertat y la Justicia, enemigas acírrimas de l' Iglesia católich que may s' ha titulat ni ha sigut cristiana.

Y aquest vell teatro, voltat d' universals desprestigis, explotat per actors que desconeixen el paper que representan, trontolla sobre sa base falsa, se va esquant, y aménassa caure. Avuy l' immensa majoria dels espectadors, no observan en ell l' espectacle del terrible drama de l' assassinat injust de Cristo, sinó qu' en la mort del místich millonari, juguet dels jesuítas y de totes las concupiscencias, contemplan d' un tros llyug el tremendo enfonzament, de la gran pared de l' Iglesia que durant massa temps, com á nuvo monstruós, vomitador d' horribles tempestats, ha tapat el sol de justicia y fraternitat humana, encés per Cristo en els tristíssims temps de l' esclavitut y de las passions passadas.

ESPAÑOL

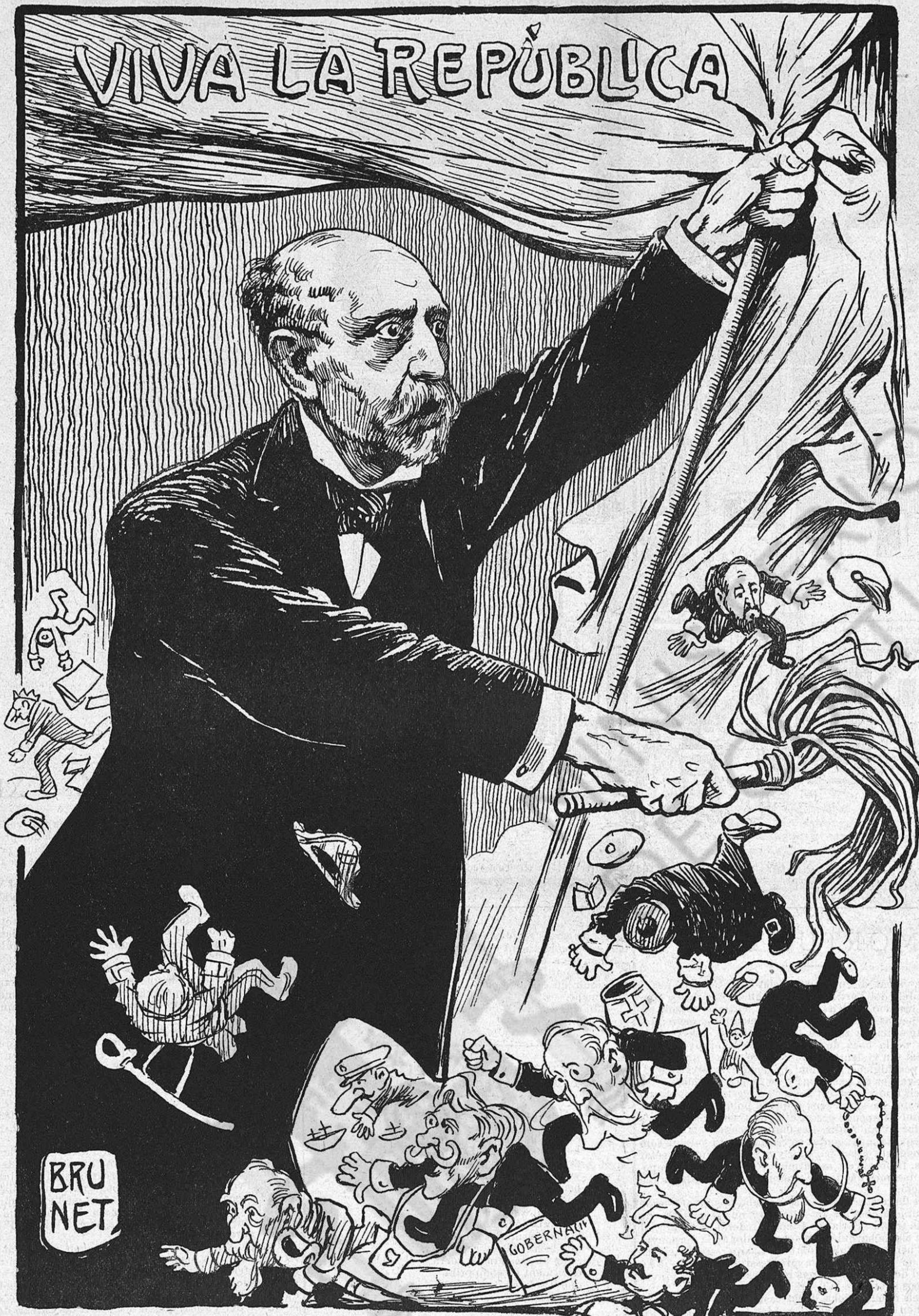


A malaltia de Lleó XIII ha ofert las més extraordinarias raras. Ara s' está morint; ara s' millora.

Ha entrat en l' agonía; ha menjat y dormit tranquilament. Está postrat, no s' pot moure; l' han llevat y li han tret una serie

de fotografias.

El discurs de 'n Salmerón



D' això se 'n diu una pallissa en tota regla.

Resum de aquestes impresions:
Un Papa malalt, y una serie de *papas* sobre la seva malaltia.

Quan Pio IX vá pendre 'l poder temporal, el govern italià li oferí un subsidi anual de 12 milions de liras.

Un milió cada mes.
Y á pesar de tractarse de una suma que no te res de despreciable, Pio IX vá retxassarla, aixís com l' ha vinguda retxassant tenasment el seu successor Lleó XIII.

Ab lo qual han pogut passar plassa de pobres y presoners, inventar la llegenda de la márfega y excitar la generositat dels llanuts de tot lo món.

Perque si aquésts haguessin sapigut que 'l Papa disposava de un milió de liras cada mes, poch s' haurian gratat la butxaca, quan els agents del Vaticà haguessin invocat la necessitat de acudir en auxili seu.

Se tracta, donchs, de un negoci molt ben calculat, com tots els q' inspira l' Esperit Sant. Retxassarne un, per adquirirne deu.

Aixís es com Lleó XIII pot deixar als seus nebots una fortuna particular de 40 milions de liras.

Figúrinse que aquesta suma 's gastés en llana... ¡quina montanya de sacas se 'n arribaria á formar!
Y ab quina rahó podria dirse al contemplarla:— ¡Quánta llana!

A Sant Lluís (América del Nort) s' está organisant una Exposició Universal, en la qual un ciutadà 's proposa exhibir com una curiositat, las coronas de tots els païssos regits per la monarquia.

Naturalment, que las coronas no serán las verdaderas, porque 'ls reys no las deixan tan fàcilment, sino facsimils de las mateixas, fets ab notable perfecció.

Lo necessari porque 'ls vankees, en la seva preocupació republicana, puguin dir:

—Dintre de aquestes cercols tan petits, s' hi están ofegant la major part de las nacions europeas.

Dinhen de Roma:

«Deu metjes supernumeraris del Vaticà reclaman, y 's diu que ho farán per tots els medis, el dret d' embalsamar el cos del Papa, en el cas desgraciat de la seva mort, puig aixís está reconegut per antigas butllas papals.»

¡Oh admirable rasgo de pietat! Ja que no l' han pogut assistir en la seva malaltia, no volen renunciar al dret d' embalsamarlo.

Pero espérinse una mica.

«A n' aquest honor—continúan dihent de Roma—hi vá unida l' assignació de honoraris que ascendeixen á doscents escuts romans.»

Ja veuen si 'n son de catòlics aquestes metjes supernumeraris de Lleó XIII, que fins després de mort, li volen *arreglar els comptes*.

En Silvela contestant á n' en Salmerón:

«La monarquia no es responsable de nada: solo son responsables los gobiernos.»

Pero escolti, senyor sofista: ¿Y á n' aquestes governs qui 's elegeix sinó la monarquia?

Y quan se presenta un cas de responsabilitat ¿davant de qui s' ha de deduir?

—Davant de las Corts—dirá vosté.

Pero ¿y á las Corts, qui las elegeix sinó 'l govern? Vels'hi aquí un círcul viciós que té per punt central la més gran de las embusterias.

Els socialistas alemanys que tan gran victoria electoral acaban de obtenir, no senten impaciencias. El porvenir no té límits y s' hi dirigeixen poch á poch, convensuts de que, com diu l' adagi: «poch á poch se va lluny.»

Veus' aquí 'l seu programa actual de reformas socials:

1. Tot adulte tindrà dret á votar, sigui home, sigui dona.—Se senyalará 'l diumenje com á dia d' elecció.—S' acordará indemnissació als diputats.

2. Responsabilitat del govern davant del Parlament.—Autonomia local.—Referendum popular. (Es á dir, el poble sancionará las lleys per medi del vot.)

3. Introducció del sistema de milicias.

4. Llibertat de paraula y de premsa.

5. Igualtat d' homes y donas davant de la ley.

6. Independencia de las Iglesias davant del Estat, y reciprocament.

7. Escolars neutras gratuitas y obligatorias.

8. Servey médech, enterros y actes de justicia gratuïts.

9. Impuestos sobre la renda y drets de successió progressius.

Ab aquestas reformas de carácter práctic per ara 'n tenen prou.

La seva norma de conducta está sintetisada en els següents párrafos de un de sos últims manifestos:

«No deu ser la nostra obra un foch de palla que sorprengui al mon y s' apagui desseguida. No: la nostra forsa es el producte de una labor pacient, de un esfors de trenta anys seguits, de la conquesta laboriosa de cada un dels nostres amichs, per medi de la instrucció.»

Aprenquin en aquesta conducta perseverant, pacient y fructuosa 'ls impacients, qu' enlluhernats per un ideal, voldrían cap-girar al mon en un tancar y obrir d' ulls.



El discurs de 'n Salmerón, més que un torrent d' eloqüencia, ha sigut una gran tunda que á algú l' obligará á jeure.

Del cambi de ministeri poch de bó pot esperar-se'n: al fi son los mismos perros con diferentes collares.

El florentino ha caygut, en Villaverde ha pujat, pero 'l preu del pá no baixa y 'l ví segueix anant car.

Senyor Maura, no s' hi cansi, vájissen tranquil al Nort, y si veu als seus lluisos... ja 'ls hi donará expressions.

¿La reacció está malalta? Ja 'm figuro lo que té: el discurs del nostre jefe se li ha posat malament.

Ab deu ó dotze sessions com la del altre divendres, ¡qué aviat aló que sabem se 'n aniria per terra!

L. WAT



Caballers: Pep de las Timbalas, Jaume Rodón, Joseph Subirats, J. U. S. T., Quimet Pujol, Macarró y Pastelias, Carlos B. Fontas, Sebastia Bruguat, Antonet B., P. B. y J. T. (Dos republicans), J. Catalá, Federico Poch, Román Lojup, J. G. V., Chop y A. Bassas: ¡S' ha de patir!

Caballers: Albertet de Vilafranca, J. Cassi Torras, Joan Catau, Fama, Joan Dormuá, Ollime Tilop, Joseph M. Sentinalla, F. Joanet, A. Cararach, Anara, M. C. Jué, Enrich Doménech y Benigno Liauner: Val mes aquí que á cal apotecari.

Caballers: P. Ll. y E., Amadeo, Ll. G. y S., C. G. R., A. J. P., J. G. y T., J. O. B. y E. V.: Rebut, y mil gracias.

Caballers: C. R. y P., M. R., Un obrer, Un que no balla ni va á missa, y B. J. de la M.: No poden anar las cartas que 'ns envian.—T. Rusa: Poch ó molt, sí senyor.—José Ribas: Excessivament dolent.—Mero S.: No serveix ni pel cove.—B. H.: El vers es deficient. Gracias per l' avís, pero ja hi ha qui s' hi havia fixat.—Nervi: Neurosis, neurosis... aixó y res més.—B. E. G.: No son malets, pero venen tart. Además, ara ja ha perdut el prestigi... la tal reyna. Alló va ser fum y prou.—Fermín Andrés: Traballs aixís no hi caben en aquest senmanari.—Silvestre Poch: Senyor Poch, aixó ja es massa.—Máxim Electra: La xarada va bé. Veurém lo demés.—Un del Pésol: Vosté tindria facilitat. Si procurés escombrar els defectes de rima, faria alguna cosa.—M. Trebor: No 'ns en determiném.—Lucas Duflot: ¡Cursi!—Titella: A pesar d' estar escrita en máquina... no está prou bé.—Clarinet: Anirà una humorada.—F. P. V.: La petita es la qu' está millor... y no es gran cosa.—Juli Palau: Aquest anecdótic, al *Noticiero*.—Rafel Font: A pesar dels seus rochs no las publico.—J. Costa y Pomés: No m' ho fassi assegurar, pero, estich en que 's va rebre. Lo d' avuy queda nostre.—R. Parasol. No hi ha un vers que no ostigui mal acentuat.—Angel Vilanova: Rebut, y tantas mercés.—Pericu: No ha fet blanco.—F. Llenas: Gracias per la felicitació. Llegirém el vers qu' envia.—Congre Grós: Prou dibuixos!—Notut: Igual li dihém.

La República

LÁMINA ALEGÓRICA

propia pera ser colocada en Cassinos, Ateneos, Societats y tota classe de Centros democráticos

Tamanyo de la lámina 65 per 50 centímetros, impresa á sis tintas sobre cartulina mate.

Preu: 2 pessetas

SE VEN PER TOT ARREU

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.